

КАНЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Кыаыы 60 сылыгар

КЫАИЫ БЫРААНЫННЫЫГЫН ТӨРӨӨННӨӨХТИК КӨРҮСТҮБҮТ

Биһиги нэһилиэкпитигэр Улуу Кыайы 60, улууспут тэриллибитэ 75 сыллаах үбүлүүйдэригэр аналлаах дьаһаллар өссө ааспыт сылтан былаан быһытынан ыытыллыбыттар. Ол курдук, оскуолабытыгар үөрэнээччилэр, студенттар, төрөппүттэр хамаандалара Кыайыга аналлаах "Брейн-ринг" оонньууга күөн көрсүбүттэр. Хамаандалар библиотекаларга сылдьан, биһир дойдуга хорсун буюуттарын туһунан, сэрин тематыгар аналлаах үгүс матырыйааллары булан, бэлэмнэминттар. Оонньууларга ордук үчүгүйдик X, XI "а" кылаастар, студенттар, төрөппүттэр хамаандалара кытыллыбыттар.

Баһылыкты Т.В.Адамова тэрийинтинэн олохтоох дьаһалта хонтуоратын ис өттө евро-өрөмүөннэммитэ. Эр дьон суботунньуктаан Таатта үрэби туоруур сана муостаны тутан, Улуу Кыайы үбүлүүйгэр бэлэх омордулар. Быйыл саас оскуола үөрэнээччилэрэ сэрин, тыыл, үлэ ветераннарыгар оттук мастарын хайытан, сааһаанан кырдыбас, ытык-мааны дьоммут махталларын ыллылар.

Нэһилиэккэ бырааһынныктыабы дьаһаллар нэдиэлэ устата бэрт тэрээһиннээхтик ыытылыннылар. Бастагы күн тыыл ветераннарыгар үбүлүүйгэ мэтээллэри ИДьО начальнига К.К.Неустроев, нэһилиэк Эбэрдэ суруктарын, харчынан көмөлөрүн баһылык Т.В.Адамова үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттардылар. Оболор сэрин тематыгар суруйбут рефераттарын көмүскээтилэр. Оскуолабытыгар итини сэргэ сыл устата Кыайыга аналлаах фестиваль ыытылынна. Бу фестивальга кылаастар бары тэрээһиннээхтик кыттан илэллэр,

түмүк үөрэх дьыла бүтүүтүгэр таһаарыллар. Оскуолаба кириээн иннинээби саастаах оболор "Күлүмнэс чөмчүктэр" дьин фестивальга кытыыны ыллылар. Бу фестиваль ыытыллытыгар "Күнчээнэ" уһууаан, төрөппүттэр, нэһилиэк олохтоохторо бары тэрээһиннээхтик кытыннылар.

Ыам ыйын 7 күнүгэр кылаастар икки ардыларыгар строевой хаамыыга, ырыаба күрэхтэһии ыытыллыбыта. Сэрин, тыыл, үлэ ветераннара, кыра саастаах оболоттун ытык кырдыаһыгар тийэ бары парадка тахсаммыт, 1941 – 1945 сс. Аба дойду сэринтигэр кытыыты буюуттар паама-тынныктыабыт венки уурдубут, митингэ кытыыны ыллыбыт, өлбүт буюуттары кэриэстээтилэр. Онтон салгыы Сынныалаг киинигэр бырааһынныктыабы концерт көрдүбүт. Фойеба сэрин, тыыл ветераннарыгар анаан оболоро, сизтэрэ онорбут буклеттарын дьон-сэргэ кэрэхсээн көрдүлэр. Сэрин ветераннарыгар К.Н.Адамова, Е.А.Мироновка, үлэ фронтун кытыылааһар К.Н.Адамова, тыыл ветераннарыгар, хоту көһөрүлүү кытыылаахтарыгар истин махтал, эбэрдэ тыллар этилиннилэр.

Ыам ыйын 9 күнүгэр улуус киинигэр ыытыллыбыт строевой хаамыыга биһиги оскуолабыт хамаандата III бириэстээх миэстэни ылары ситиспитэ. Нэһилиэктер икки ардыларыгар эстафетага хамаандабыт IV миэстэбэ табыста. Ити курдук, Улуу Кыайы күнүн биһиги нэһилиэкпит олус тэрээһиннээхтик көрүстэ.

Ваня ВАСИЛЬЕВ,
Чакыр оскуолатын XI "а" кыл.
үөрэнээччитэ.

КӨРДӨӨНҮН ҮЛЭНИ БЫТТЫБЫТ

Сэри уотугар биһиги нэһилиэкпиттэн бизс быраатты-убайды Филипп, Серафим, Никита, Афанасий, Петр Карсанаевтар барбыттар. Кинилэртэн тыыннаах эргиллэн Никита, Афанасий, Петр дойдугаар төннүбүттэрэ. Билигин үс бырааттыылартан Петр Терентьевич Кыайы өрөгөйдөөх үбүлүүйүн көрүстэ. Карсанаевтарынан биһиги нэһилиэкпит кизн туттар.

Биһиги оскуола V – X кылааһын оболоро уон биһир буюун-учуутал туһунан көрдөөһүн үлэни быттыбыт, ахтыы хомуйдубут, сэрин иннинэ уонна кэнииттэн ханна үлэлээбиттэрин, наһараадаларын, дьиз кэргэттэрин туһунан аймахтарыттан, архыыптан хасыһан хомуйдубут. Сэрин уоттаах сыллара, сут-кураан издээнэ нэһилиэк инники сайдытыгар сууна охсууну онорбуттарын биһиги үөрэтэн, хасыһан биллибит. Итини сэргэ үбүлүүйгэ бэлэмнээн Кыайы паама-тынныктыабыт өрөмүөн үлэтин быттыбыт. Онтон Кыайы 60 сыллаах үбүлүүйүн биһиги оскуола оболоро эрдэттэн бэлэмнэни үлэлэрин ытан, тэрээһиннээхтик көрүстүбүт, ветераннар, сэрин толоонугар охтубут буюуттар ааттарын үйэтитиигэ бэизбит сэмэй кылааппытын киллэрдибит.

Арыылаах орто оскуолатын
көрдүүр-чинчийэр этэрээтин оболоро.

МАХТАЛБЫН АНЫЫБЫН

Улуу Кыайы – бу биһиги дьылбабыт, олохпун, эрэлбит. Кэрэ бэлиэ үбүлүүйдээх сылга улуустаабы киин балыыһа администрацията уонна профкома доруобуйа харыстабылын эйгэтигэр улуунук үлэлээбит ветераннарын улуус киинигэр чистээһини тэрээһиннээхтик ыытта.

"Байдам" кафеба сылаас астаах-үөллээх истин-иһирэх көрсүһүү кизэтин тэрийдилэр. Үөрүүлээх быһыыга-майгыга үбүлүүйүнэи мэтээллэри, Эбэрдэ суруктары уонна сыаналаах бэлэхтэри туттардылар. Миитингэ улууспут баһылыга И.Н. Аммосов, кылаабынай врач В.А. Сотников уонна социальная управление начальнига С. И. Никитин кытыыны ыллылар, эбэрдэ тылларын эттилэр. Ветераннары барыларын массыынаба олордон Мугудайга сана балыыһа дьизитигэр уонна Төлөйгө таас оскуола дьизитигэр сырытынарбыттар биһир туспа кэрэхсэбили үөскэттэ. Тьа сиригэр "үтө дьыала" хамсааһын чэрчинэн тутуулан дьэ чакчы даһаны олус үчүгэй дьыалар баар буолбуттар!

Манньик үчүгэй түгэни бэлэхтээбиттэрин иһин, улуустаабы киин балыыһа кылаабынай враһыгар В.А.Сотниковка, эмп үлэһиттэрин профсоюзун активистарыгар А. Г. Неустроева, У. Д. Поповага махтанабыт, сыралаах үлэлэригэр ситиһинилэри баһарабыт.

Мария АЛЕКСАНДРОВА,
доруобуйа харыстабылын ветерана.

• Сонуннар • • Сонуннар • • Сонуннар •

ТӨЛӨЙ КУБОГАР

Улуу Кыайы 60 уонна Төлөй орто оскуола тэрүүтэммитэ 75 сылларыгар аналлаах "Төлөй кубога" дьин саахымакка оболорго күрэхтэһии ааспыт ыйга таас оскуолаба буолан ааста. Бу күрэхтэһии быйыл үһүс төгүлүн ыытыллар. Барыта бизс оскуолаттан сэттэ хамаанда кытыыны ыллылар. Оонньуу олус тыһааһыннаахтык барда. Түмүккэ Попов Слава калитаннаах Хатылы орто оскуолатын хамаандата 20 1/2 очкону ылан бастагы миэстэбэ табыста уонна кубогы иккис төгүлүн илдьэ барда. Иккис миэстэбэ 18,5 очколаах Төлөй хамаандата, үһүс миэстэбэ 12,5 очколаах Болтоно хамаандата табыстылар.

Дуоскаларыгар Попов Слава, Данилов Коля, Ефремов Коля, Маркова Күнэй, Антипин Дима (бары Хатылы оболоро), Христофоров Коля (Төлөй), Можарова Вика (Чакыр) бастаатылар. Кинилэргэ мэтээллэри, грамоталары, бириэстэри үөрүүлээх быһыыга-майгыга улуус саахымакка тренердэр Аммосов Г.Н., Константинов П.В., Викторов Н.П., Кривошапкин С.С., Абрамов В.Н. уонна олохтоохтор, спорт энтузиастара Захаров В.М., Нестерев Р.С. туттардылар. Күрэхтэһии түмүгүнэн тренердэр түмсэн инники үлэлэрин сүбэлэстилэр, былааннаатылар.

Түгүннэн туһунан күрэхтэһиини тэрийиигэ сүүрбүт-көппүт, спонсордаабыт Захаров Владимир Мироновичка оболор, төрөппүттэр, учууталлар ааттарыттан истин махталбытын тиздэбит. Киин ово эрдэһиттэн спорт дьин "мунуука ытаабыт" киһи буолар. Кэлин бириэмэбэ хас да күрэхтэһиини үрдүк таһымнаахтык тэриээн дьонун-сэргэтин сэргэхситтэ. Маны таһынан спонсордарбытыгар А.Т.Ноговицыннга, Е.И.Попова, Р.С.Нестеревкэ, Е.Е.Максимовага, Ф.Л.Степановага инникитин даһаны ово спордун өйүүллэригэр баһарабыт уонна үлэлэригэр үрдүк ситиһини, дьолу-соргуну баһарабыт.

В.АБРАМОВ.

НОГОВИЦЫННАР ТҮРНИРДАРА

Ааспыт ый бүтүүтэ Мугудай нэһилиэгэр Улуу Кыайы 60, улуус тэриллибитэ 75 сылларынан нууча дуобатыгар тьа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, улуус Бочуоттаах гражданина, Аба дойду сэринтин үс бойобуой орденын кавалера Т.С.Ноговицын аатыгар улууска бастыыр иһин күрэхтэһии ыытылынна. Турниры Тимофей Степанович оболоро тэрийэн ыыттылар. Кизэлэтин Сынныалан киингэ кинни уонна киһи сизин, быйыл Европа чемпионатыгар дьахталларга үһүс уонна бу соторутаабыта Россия чемпионатыгар улахан дьонго бэлиэ буолан кэлбит Рена Ноговицынны олохтоох нэһилиэтиннэ чистээтэ. Рена мэтээлин ахсаана 62 буолбут, ону таһынан араас кубоктара олус элбэхтэр. Бизэргэ кэлбит дьон тьл этэн, бары дуоһуя сынныанан бардылар.

Турнир үс бөлөбүнэн барда. 45 оонньооччу кытынна.

Бастагы бөлөххө улуус саамай күүстээх спортсменнара кытыннылар. Олор истэригэр алта маастар уонна адыс улуус күүстээх дуобатчытара оонньоотулар. Күүстээх кириэһилэр түмүктэринэн бастагы миэстэни И.И.Новгородов, иккис Стела Данилов, үсүһү Слава Варламов ыллылар.

Бастагы лигаба икки бөлөбүнэн 27 оонньооччу кытыына, бөлөхтөн үс бастаабыттар финалга тахсан оонньоотулар. Онно ЧГФКСИ I-кы курсун студентката Марианна Васильева, II-с курс студентката Туяра Дмитриева, ЧРОСОИ III-с кылааһын үөрэнээччитэ Аина Собакина кириэстилэр. Ветераннарга улуус күүстээх оонньооччута Ефим Барашков бастаата, Андрей Варламов иккис, Василий Илларионов үһүс буоллулар.

Үрдүкү уонна бастагы лигаба бастаабыттар телевизор туттулар. Иккис, үһүс миэстэлэргэ тиксигиттэргэ эмиз сыаналаах бириэстэр бэрилиннилэр. Бу турниры тэрийэн ыыппыт Ноговицыннар дьиз кэргэттэригэр дуобатчыттар ааттарыттан барба махталбытын тиздэбит. Манньик турнирдар өссө да салбанан бара туралларыгар баһарабыт.

П. ВАРЛАМОВ.

СИТИНИИ КЫҢЫЛААХТЫК КУОТТА

Ааспыт ыйга Ямало-Ненецкэй автономнай уокурук Тарко-Сале куоратыгар хотугу многоборьеба дьахталларга уонна эр дьонго биридиклээн уонна хамаанданан бастыыр иһин күн далааһыннаах улахан күрэхтэһии буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ биһиги институттуттан сэттэ студент (бизс уол, икки кыыс) уонна тренер И.П.Макаров кыттан кэллилэр. Спорду сэһээрээччилэр өйдүүр буоллахытына, эмиз манньик күрэхтэһиигэ Иннокентий Макаров 3 км-га мастаах сүүрүүгэ Россия кубогун чемпиона буолан Россия спордун маастарын нуорматын толорбута. Онтон быйыл эр дьон бизс көрүнгэ, кыргыттар икки көрүнгэ күрээ быдыастылар.

Уолаттарбыт сүгэни бырабыыга ортоһуор кириэстилэр. Ол курдук, 61 кыттааччы күрэхтэспиттэн саамай үчүгэй көрдөрүүлээх Россия спордун маастара Василий Никифоров 138,3 м бырабаан ахсыс миэстэ буолла. Онтон бу көрүнгэ бастаабыт Ханты-Мансийскайтан Максим Бырка 190,4 м бырахпыт. Аркааны таба муолугар бырабыыга мэллйидиик дьэххэ сөп. Саамай үчүгэй көрдөрүүлээхпит Альберт Погодаев 16-с миэстэ буолла. Үһүс көрүнгэ наартаны үрдүнэн ойууга Россия спордун маастара Альберт Иванов 601 наартаны ойон төрдүс миэстэ буолла. Бу көрүнгэ бастаабыт Родион Талигин (Ямало-Ненецкэй АУо) 677 наартаны ойбут буоллаһына, уолбут өссө үчүгүйдик дьарыктаннаһына миэстэлэһинэн сөп эбит. Онтон бу көрүнгэ Россия рекорда – 1020 наарта.

Ситиһиһит үстэ төхтүрүйэн кубобааһына кэллэ.

Манна Алексей Иудин 10,31 м түһэн үһүс миэстэ буолан бронза мэтээлинэн наһараадаланна. Бастаабыт Виталий Риб (Таймыр) 10,69 м ыстаммыт. Онтон өссө биһир ситиһиһит 3 км мастаах сүүрүүгэ кэллэ. Суруйбуппут курдук, көрүг аайы 61 спортсмен кытыыты буоллаһына, биһиги студенттарбыт Гаврил Максимов 10,16 сек. кэлэн иккис, Альберт Погодаев 10,29 сек. кэлэн үһүс, Альберт Иванов 10,34 сек. кэлэн бу көрүнгэ аңардастыы аатырдыбыт. Бастаабыт Александр Талигин 10,06 сек. кэлбит. Онтон бизс көрүг түмүгүнэн Максим Бырка 37 очколаах бастаата, оттон биһигиттэн Альберт Иванов 76 очколаах XI-с миэстэ буолла. Боротокуоллар көрдөрөллөрүнэн, уолаттарбыт аркааны, сүгэни бырабыыга мөлөһүөрдэр эбит. Онтон тренердэр манна болсомто уураллара наадалаах.

Кыргыттар икки көрүнгэ күрээ быдыастыттарыгар үстэ төхтүрүйэн ойууга Нелли Тарасова 7 м 18 см ыстанан төрдүс, Мария Неустроева 7 м 01 см ойон ахсыс миэстэ буоллулар. Онтон бастаабыт Галина Ермолаева (Чукотскай АУо) 7 м 80 см түспүт. Саамай кыһылаах балаһыаньыа 3 км мастаах сүүрүүгэ буолбут. Дьэ, манна кыргыттарбыт иккисэн олус үчүгэй бириэмэни көрдөрөн финишкэ кэлбиттэр. Ол курдук, Мария Неустроева 13 мүн. 05 сек. кэлэн бастагы миэстэ бириэмэтин, онтон Нелли Тарасова 13 мүн. 19 сек. кэлэн үһүс үчүгэй бириэмэни көрдөрбүттэрин Дьокуускайтан бэрэстэһиттэл быһыытынан тийбит киһити кыргыттары көбүлээн аттыларынан тэһиз сүүрсүбүтүн иһин көрдөрүүлэрин сотон кэбиспиттэр. Онтон бэрэстэһиттэл буруйунаан икки мэтээлтэн көрөн туран мэллйиһиппит. Кыһылааба баар – уопсай түмүккэ кыргыттарбыт инники үс миэстэбэ киһирэ балаһыаньылаахтара уонна Россия спордун маастарын нуорматын толороллоро сотуулан хааллаба. Дьэ, кыһыы!

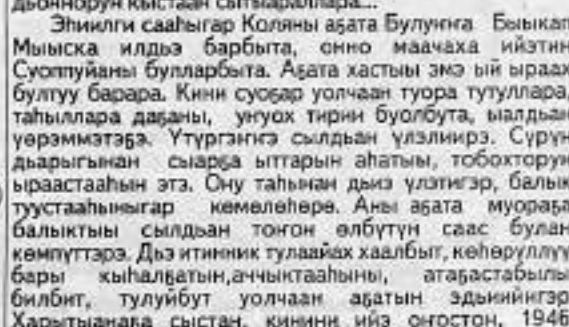
Үчүгэйэ дьин бу күрэхтэһии кэмигэр сана балаһыаньыа ылыллыбыт. Онно көрүнгэриэнэн классификационнай сага нуорматив көрүлүбүт. Онно эһилгиттэн ыла бу көрүнгэ норуоттар икки ардыларынаабы күрэхтэһиилэр ытыллар буолбуттар, онтон сэһээрини ылаһына аан дойду чемпионата ытыллара былаанга кирибит, ону тэһиз норуоттар икки ардыларынаабы спорт маастарын аата иһэриллэр буолбут. Өссө биһир сонунунан кыргыттар икки көрүнгэ күрэхтэһэн кэлбит буоллахтарына, мантан ыла эр дьон курдук бизс көрүнгэ күрэхтэһэр буолбуттар.

Саха төрүт көрүнгэриэнтэн мас тардыһыта Россия кизн эйгэтигэр табыста, ону кьтта хотугу многоборье тахсан эрэрэ эмиз кэрэхсэбиллээх. Онтон эдэр ыччаттары быйыл сайын Чурапчытаабы физкультурнай институтка үчүгүйдик бэлэмнээн, ситиһилээхтик туттарсан үөрэххэ киһирэгитигэр ыгырабыт.

Е.ПУДОВ.

70 СААЬЫН СУҢҮӨБҮНҮРДҮГЭР

Тамара ПРУДЕЦКАЯ,
Хайдахсыт.

Онон, яал сэтгэ ороотун сорохон ордон, тулаах хаалан эрэй-муру энэринэн тэлэн агардас бэйтүн олоххо дүүлүрунан киһи-хара, үлэһит буолан Дьякониовтар удуурдарын салзан, тэмийк күн бүгүн сүтүвүн үрдүгэр сылдыан 70 төгүлүн сааһын бэлэтир. Онук эрэ буоллун. Үлэн сыналалын, үйэн уһааһын, олохсуйт тизгэнээр бур-бур буруо тааһаран көтөн-дайан, тус-туса яал буолан тарһалыт өлөсүгүн араначылаан, өссө даһаны уһунук эрэй-кыһалбаны билбэккэ этэнкэ олороргор баһараһын.

Иван ПОНОМАРЕВ.

Холотыскава: Н.И. Дьяконов

Ульяна БУРНАШЕВА,
РФ Журналистарын союгу, чилиэнэ,
СР культуратын туйгуна, Уус-Алдан улуунда

Билигін сааһыран олорон ити сылларбын, бииргэ үлэлээбит дьүөгэлэрбин олус үчүгэйдик саныйбын. Итиэнэ нэһилиэнньэни олох-дьаһах өнгөтүнэн хааччыһар сулууспа тэрриллэрэ буоллар дээн баба санаабын этэбин. Төһөлөөх элбэх үлэтэ суох эдэр дьахталлар баалларый? Кини барыта рыноктан атыуллаһан таннар кыаба суох, сорох хаһаа сыналаах, сорох олус табыгана суох, кэбирэх буолар. Оттон бэйэ быһыыгыгар-таһаатыгар барар сөптөөх танаһы иистэнни хаһан бабарара наада. Аны төһөлөөх үгүс алдыммыт холодильник, теледиктор баара буолдой?..

Барвара ГУЛЯЕВА,
Одъулуун.

Сандал свааспыт барахсан
Ыраас, ылааны халлаана
Күлбүт, үөрбүт сандарбыт!
Кыралын-улаханым кэтэспит
"Кыайы" диги тылбыт
Баар буолуохтун өрүүтүн!
Кыайын сырдык саралыман
Күнүн аайы сайдымлаах олобунан
Күүрээниэх үлээн иннин диэки:
Сыл - хонук збыллан истик.

Е.В.ГОГОЛЕВА
Чурапчы сэдлэнньэтэ.

Оскуолатар, ЧРОСИО (дир. Ворона Л.Т.) кайгыттылар.
1-кы миэстэни Чурапчы орто оскуолата (предс. Кардашевский Г.П., "Аба субэтин" предс. Новгородов Н.Н.),
Одүүлун орто оскуолата (предс. Беканова М.Х.) ыыллылар.
Иккис болтогонор (предс. Полова А.С.), телейдер (предс. Степанова Ф.Л.) табыстылар. Усүхү Хатылы оскуолата (предс. Новгородова А.М.), ЧРОСИО (предс. Кузьмина О.П.) ыыллылар.

Хас бийрдин кыттыбыт оскуола үлэтин-хамнаһын түмэн системалаабыта ииникитин үлэлиллэригэр көмө буолуодун эрэнибит. Өскөтүн оскуола уонна дыама кэргэн бийр субэтин сайайтарар буоллахтарына үлэ түмүктээх буолараччолкай.

Екатерина ЕГОРОВА

Кэрнэстэби

АБАБЫТ, ЭБЭБИТ, ХОС ЭБЭБИТ
СҮРЭХЛИТИГЭР ӨРҮҮ ТЫЫННААХ

Бу дый ыам бийи 18 күнүгэр бийиги тапталлаах абабыт, эбэбит, хос эбэбит Аба дойдуга Улуу сэриини кыттылааба, Аба дойдуга саринни I уонна II степеннээх орденнар кавалердара, элбэх бойбобой мэтээллэрдээх Сисолятин Василий Поликарпович орто дойдуга олохтотун араас барыта бир сыла буолар.

Василий Поликарпович 1919 сыллаахха Болугур нэһилиэгэр дыдааны дьэз кэргэнгэ бастакы оҕонор төрөөбүтэ. Биргэ төрөөбүт иккислэр этэ. Оҕо сааһа Болугуруга ааста. Талтыр кэргэннэ Маайаны көрсөн ыал буолбуттара. Сыры сыллата үс кыыс — Дарик, Варвара, Анна оҕолонмуттара. 1942 сыллаахха бэбиксиз тутан фронтка барыта.

20-с, 40-с тусла хайыһар биргээдэлэригэр, 115 стрелковой дивизия 168 тусла дивизионнай разведкалыыр ротатыгар, I ударной Армия 282 стрелковой дивизиятыгар, хотугулуу-арбаа Демьяновскайга, II Прибалтийской фронтка, Белоруссияны босхолоотун иһин Старай Руссага куруутун иһинкир биргээтэ сэрмилэспитэ. Сэрингэ разведчик, снайпер, сапер этэ. Түөрт төгүл улаханньк бааһырыта, түөрт төгүл өлөр өлүү үөһүгэр киирэн тахсыбыта. "Аба дойдуга сарингэ" I уонна II степеннээх орденнардаах, элбэх бойбобой мэтээллэрдээх 1945 сыллаахха Мөккүүдэтигэр Мындаааһыга эргиллибитэ.

Саринтан кэлээт да, эйэлээх олох тутуугу үлэспитинэн барыта. Кыайыас-хотугас буолан Ааллаах-Ууннэ таһаар таһытыгар сылдыбыта. "Димитров" аатынан колхозка биригээдирдэбитэ. Хорсун буоһун, таһаарылаах үлэһит, ол охсоочу, байындаах буһуһ этэ. Манна сылдьан "Стахановскай хамсааһын ударнига" буолбута, "Килбииннээх үлэтин иһин" мэтээлинэн наараадалаабыта. Сүрдээх уус, болуотунуу этэ. Үлэтин тухары үлэни эр өрө тулутта. Кэргэнэ Маайа эдэр сааһыгар мэлдэн өлбүтэ. Иккисин кыыс оҕолоох Елизаветаны кэргэн ылбыта. Дьэз кэргэнгэр ураты амарах сыһыаннааба. Оҕолорун, сизиннэрин олус таһыыра, үлэни таһыырга үөрөспүтэ, куруутун холлобур буолуора.

Чурапчыга райсоюзка болуотунуу-уугуна, кэлин биригээдиринэн, ол кэннэ промкомбинатка стожарынан өр кэннэ кыайылаах үлэһит быһыытынан биллэн үлэспүтэ. Кэлин Дьокуускайдаагы спецавтохааһыстыбага стожардаабыта. Социалистическай курактэһин кыайылааһынан буолуора.

Абабыт, эбэбит, хос эбэбит туһунан үтүө өйдөбүл бийиги сүрэхлэтигэр мэлдэн тыһындаах буолуора. Кини олохтотун олохунан кэли туттабыт, кини аатын үрдүктүк туттабыт. Кыргытара, сизиннэре.

ТЫАНЫ УОТТАН ХАРЫСТААН!

Тыаны уоттан харыстааһын Россияга куруутун сыгытык турар. Сыл ахсын Россия үрдүнэн 30 тыһ. тахса тыа баһаардара бэлэстэнэллэр, хас эмит сүүһүнэн, мөлүһүнүнэн гектардаах сирин хабаллар. Урукку сылларга улахан тыа баһаардара үс - түөрт сыл иһигэр бэлэстэнэр эбит буоллахтарына, билигин сыл ахсын буолаллар.

Үгүс тыа баһаардара киһи уоттан сэрэбэ суох буолуотунан тахсаллар. Баһаардар элбэх хоромньуну, киһи олохтор кутталы аһалларын туһунан бары бэрэ билэбит да, тыа баһаардара абынаабаттар. Тыа баһаардара сиргэ-уокка уоту оттон баран көрүүтэ суох хаалларыттан эбэтэр умулларбакка барыттан, табах уотуттан, оҕо уотунан оонньуолуунан тахсаллар. Баһаар тахсыта айылбаттан эмиз тутулуктаах. Ол курдук, бир сүрүн биричиннэн чабылан буолар. Нэһилиэннээх пууннар баһаартан харыстабыллара мөлөһүтүн, баһаарынай дружиналар суохтарыттан тыа баһаардара улаата, элбик тураллар. Былырын бийиги улууспутугар 15 баһаар түбэлтэ бэлэстэммитэ. Үгүс баһаардар киһи буруйуттан тахсыбытара. Буруйдаахтар административнай эппиккэ тардыллыбытара.

Тыа баһаардарын хоромньута элбэһин, күүһүн, улаатан иһэринэн ыксаллаах быһыы курдук көрүлэр. Айылба ресурстарын харыстыыр инниттэн араас туһааннаах сулууспалар тэриллэллэр, федеральнай бюджеттан үл көрүлэр. Сирин уоту уоттан харыстыыр инниттэн Саха Республикатын Президиени 1047 №-дээх Ыйаагар олохуран, "Тыа хаһаайсыбатыгар өртөөһүн" сокуона сергүтүлүбүтэ. Бу сокуонна этиллэринэн олохтоох усулуобуйаттан көрөн сир өртөөһүн кэмин олохтоох бэйэни салайыныы органы көнүлүүр. Сирдээх киһи, сирин туһанааччы, арендага ылбыт киһи лесхозтан көнүл ылан, былырынны, сэткэнэх оту уматыахтаах. Өртөөһүн кэмгэр сөптөөх баһаарынай быраабылалар бары тутулулуохтаахтар. Өртөөһүнтэн, тыа баһаара таһыаһына хоромньуну буруйдаах киһи толору сүгэр.

Сирбитин-уопутун харыстыыр, тыа баһаары таһаарбат инниттэн хас биридинбит уоттан сэрэхтээх, баһаарынай быраабылалары билэбит, тутуһарбыт ирдэһилэр. Ол инниттэн:

- тыаһаах күн сиргэ-уокка уоту отторгон сэрэһин;
- уоту көрүүтэ суох хаалларымак;
- табах уотун умулларбакка бырааһымак;
- оҕолор уотунан оонньууларын хонтуруоллаан;
- тыаба-хонууга баһаары көрдөхтүнэ лесхозка, олохтоох дьаһалтага суһаллык биллэрин;
- Нэһилиэккэр баһылыктара тыа баһаарын умулларыга сөптөөх техникалар, инеентардар бэлэм буолууларын хааччыахтаахтар.

Л.ЖИРКОВА,
улуустаагы ыксаллаах быһыыга-майгыга
управление инженерэ.

Бары дьэз тутар тэрилтэлэр,
чааһынай дьоннор болбомтолоругар!

Халлаан сылынан тутуу үлэлэр сааланыйлар. Үгүстэр дьэз тутуугу бастах кэмэ учуга суох электро-уоту тутталлар. Манньк түгүнэ уонна холбонуох иннинэ Чурапчытаагы РЭС-тан көнүл (техническэй условие) ылыллыахтаах, онтон Энергосбыт хонтуруатыгар хас күн туттаргытынан харчы төлөнүөхтээх.

Көңүл суох электро-уотунан туһаны уоран тутуу буоларынан ыстаралтаныаххытын сөп. Ыстараап төлүүхтээгэр көнүлүнэн, аахтаран төлүүр быдан барыстааһын өйдөбүт.

Билсэр телефон: 41-386.

Чурапчытаагы Энергосбыт.

Кэрнэстэби

ӨРҮҮ АХТАБЫТ, СУОХТУУБУТ

Күндү ийэбит, эбэбит үлэ, тыл ветерана, хоту көһөрүлүү кыттылааба, сэрин оҕдоһото Сивцева Варвара Кузьминична бийиги кэксэбинтээн өлөн туораабыта ыам бийи 13 күнүгэр бир сыл туолла.

Үгүс элбэх түбүктээх, элбэх кыһаллаах сыл ааста эмиз да түргэн курдук ыам бийи 13 күнүгэр бир сыл туолла. Үгүс элбэх түбүктээх, элбэх кыһаллаах сыл ааста эмиз да түргэн курдук ыам бийи 13 күнүгэр бир сыл туолла. Үгүс элбэх түбүктээх, элбэх кыһаллаах сыл ааста эмиз да түргэн курдук ыам бийи 13 күнүгэр бир сыл туолла. Үгүс элбэх түбүктээх, элбэх кыһаллаах сыл ааста эмиз да түргэн курдук ыам бийи 13 күнүгэр бир сыл туолла.

1942 сыллаахха Чурапчытан Эдьигэнгэ көһөрүүтэ тийбитэ. Кыраый балтынын Таһыаһынын иккис эмигэр салгыаа укта сылдьан оҕторо. Ыарахан кэмгэр эрдээхтик тулуйан 1946 сыллаахха дойдуга этэннэ эмизин салгыаа укта сылдьан оҕторо. Ыарахан кэмгэр эрдээхтик тулуйан 1946 сыллаахха дойдуга этэннэ эмизин салгыаа укта сылдьан оҕторо. Ыарахан кэмгэр эрдээхтик тулуйан 1946 сыллаахха дойдуга этэннэ эмизин салгыаа укта сылдьан оҕторо.

1948 сыллаахха сэрин ветерана Сивцев Давид Ивановичка кэргэн тахсыбыта. Иккис оҕолонмуттара да очотоосу ыарахан кэм тулуйбака өлөн хаалыттар. 1967 сыллаахха иһинкир ылбытара. Иһи кэмгэ атам ыарахан ырыһыттан өлбүтэ. Ийэбинин иккис дьону хытары дукаахтаһан олохтоһуот. Ньукуолунна хайа да ыллааһар элбэх кулу сирбит. Аймахтарбыт анды кытары бэрэһиллэр. Эбэбит 85 сааһыгар да сэрэх этэ, сүөлүгэ сылдыһара. Нэһилиэккит олохтоохторо кинини көнө-сүдүгү найгылаах, кырдыаһа-эдрэ эйэлэс сыһыаннаах, үөрүннээн, чэбэһин, дьыһаахы үлэһит киһи быһыытынан сыналлылар этэ.

Күндү кыһытын күн сириттэн сүтэрип ыарахан күнүрбүтүгэр аһыбытын, кутурбаммытын тэһэс үлэспит, күөс, өйөбүл буолбут дьоммутугар санастыһар Е. Ф. Дьяковскайга, эдьигиэр Е. А. Теропинага, бырааппар И. И. Дьяковскайга, убайдарбар И. Н. Дьяковскайга, А. А. Н. А. Ф. Н. Теропинага, эдьигиэр В. Д. Васильевага, ыкса ылбар Г. И. Шамаевага, бары аймахтарыгар туһунан да кэмкэмтэ махтал-баһыһа тылларын этэбит. Дьоллоох, доруобай буолуу, ыраы ылласпатын, тунуу тунуун, хомолто чугаһаабатын, куруук ыраас, сырдык күн эһигини арыллаатын дьэз алгыһын.

Кыһа А. Д. Макарова, күтүөтэ, сизиннэре.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндү абабытын, эбэбитин тыл, үлэ ветеранын
Уун-Кул олохтооһун ДРУЗЬЯЧОВ Егор
Михайлович 80 сааһын туолуукуна иһинкир
эбэрдэлиибит!

Ыалдьары биллээ, сааһырынга бэринилээ, түтү,
кэрэ ыраалаах этэннэ олох дьэз алгыһытын
аныыбыт.

Биһиэхэ утүө сүбэ, алиарах сыһыаным,
туһараабыт кыһалыһым иһин махтанабыт.

Эдьиги кытта оҕолорун, кыһытын, сизиннэрин!

СҮТҮКЭННИБИТ

Муус устар 30 күнүгэр Дьокуускай-Аллараа Бэстээх туорааһыныгар ууга түһэ сыспыт микроавтобус ("Белая ночь") такси пассажирдарыттан ким кориневай папкалаах, Борисов Вячеслав Алексеевич аатыгар докумуннаах, О 034 ОО массына нүөмэрдээх, Каптайдаагы бурдук мэлйэр заводтан докумуннараах, дыахтар джынсыта угуллубут пакет суумканы ылбыт 42-551 №-дээх телефонна биллэрэгитигэр көрдөһөбүт.

АТЫЛДЫБЫТ

Суһаллык "Юпитер-5" коляскалаах мотоциклы уонна Т-16 тракторы. 1995 сыллаах, ол охсороох, муньардаах, прицептаах. Билсэр телефон: 8-252-25-341. Таатта улууһа, Кыһы нэһилиэгэ, М. Я. Данилов.

Таптыр оҕон, быраатым, аймахпыт Мэлдэхситтэн төрүттээх Диринг бөһүөлэһин олохтооһо

ГАБЫШЕВ Григорий Дмитриевич
эдэр сааһыгар соһучу, хомолтоһоһук олохтон туораабытын дьириник курутууан туран аймахтарыгар, таһаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, убайа, аймахтара.

Кутурбаммын тэрдэллэр:
— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Ийэтигэр Габышева Прасковья Григорьевнага, убайыгар Афанасий Дмитриевичкэ, аймахтарыгар Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

ӨНӨ ОҢОРОБУН

Персональная компьютердары ерөмүөнүүбүн, Windows 95/98/2000/Me/XP, Ms Office 97/2000/XP/2003 программалары, антивирустары, сахалыи шрифтары установкалыһыбын, уо. д. а. Аадырыска тийизбин. Билсэр тел.: 42-524, пейджер: аб. 142.

Диринг бөһүөлэһин олохтооһо агро-оскуола үлэһитэ, оҕобут, убайыт.

ПЛАТОНОВ Егор Николаевич
соһумардык өлбүтүн дьириник курутууан туран бары билэр дьонугар, аймахтарыгар иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, аҕата, биригэ төрөөбүттэрэ.

Кутурбаммын тэрдэллэр:
— Төрөппүттэригэр Галина Дмитриевна, Николай Егорович Платоновтарга, биригэ төрөөбүттэригэр Холтобо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдыаһастар сэбиэттэрэ.

— Төрөппүттэригэр Галина Дмитриевна, Николай Егорович Платоновтарга, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар улуустаагы үөрэх управлениета, үөрэх үлэһиттэрин профсоюзун комитетэ, улуустаагы агро-оскуолаһтар ситимнэрэ.

— Төрөппүттэригэр Галина Дмитриевна, Николай Егорович Платоновтарга, биригэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар Диринг агро-оскуолатын коллектива, профкома, салалтата.

— Төрөппүттэригэр Галина Дмитриевна, Николай Егорович Платоновтарга, биригэ төрөөбүттэригэр кырдыаһастар убайа Бүөтүр, саҕаһа Александра, Чурапчытан убайа Константин Платонов дьэз кэргэттэрэ, Карсанаевтар, Кобяковтар, Алексеевтар, Макаровтар уонна бары Платоновтар.

— Балтыгар "Сахателеком" экономийыгар Макарова Елена Николаевнага биригэ үөрэммиттэрэ.

Болгоно нэһилиэгин олохтооһо

СЛЕПЦОВ Михаил Михайлович
олохтон туораабытынан кыһыгыгар Вероника Михайловна, күтүөтүгэр Сергей Сергеевич Абрамсарга кутурбаммытын тэрдэбит.

Айма орто оскуолатын
эдэр учууталларын түмсүүтэ.

Дьокуускай куорат олохтооһо

СТАРОСТИН Владимир Иванович
соһучу өлбүтүнэн кэргэнгэр Еддокия Ивановнага, таһаарыстарыгар Мария Ивановнага, Егор Поликарповичка, оҕолоругар кутурбаммытын тэрдэбит.

Фанна, Егор Поповтар.

Күндү кэргэннэ, абабыт, эбэбит Чурапчы бөһүөлэһин олохтооһо, үлэ ветерана

ЯКОВЛЕВ Василий Гаврильевич
бу дый ыам бийи 16 күнүгэр уун ыарахан быһыыттан олохтон туораабытын дьириник курутууан туран билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сизиннэре.

Кутурбаммын тэрдэллэр:
— Кэргэннэргэр Клара Петровнага, ийэтигэр, эдьигиэтигэр, балтыбытыгар Домна Николаевнага, сизиннэригэр Васяга, Кешага Чурапчытан Романовтар, Дьокуускайтан Ксенофонтовтар, Саввиновтар, Мирнэйтэн Поповтар, Саввиновтар, Адамовтар, Васильевтар, Хаҕаластан Оксана-Ковтар.

— Кэргэннэргэр Клара Петровнага, оҕолоругар уонна сизиннэригэр И. И. Дьяковскай, В. С. Яковлев, А. Т. Ефремов, И. С. Слепцов дьэз кэргэттэрэ, оҕолоро.

— Кэргэннэргэр Клара Петровнага, оҕолоругар, сизиннэригэр Местиниковтар, Чепаловтар.

— Балтыбытыгар Клара Петровнага, оҕолоругар, сизиннэригэр, бары аймахтарыгар Людмила, Михаил Степановтар, кинилэр оҕолоро.

Редактор э. т. А. А. ЗАХАРОВ.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670.

Чурапчы аэл., Карл Маркс уул., 26 "а".

телефоннарбыт:

редактор — 41-332, отделлар — 41-265.

E-mail: Osanaoloh@churap.sakha.ru

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительството, Чурапчы улууһун "Саҕа олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственной учреждение, Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуонкорун туһунуу хонтуруоллуур уонна регистрациалыыр РФ бэчээккэ СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациаломмт нүөмэрэ — ПИ №9-0423.

"Саҕа олох" редакционнай-издательскай холбоһук ГУ. Офсетнай бэчээт. Саҕаһын № 57. Тираж 2790. 16. 05. 2005 с. бэчээккэ бэрилиннэ. Ханыат нэдиэлээс үстэ: оптуорунуука, чэппиэргэ уонна субуотага тахсар.

Автор сурутар этиллэр санаа

редакция позициятыгар мэлдэн сөп түбэһэр

буолбатах. Сурукка ыйыллар чохчыллар

кырдыктаахтарыгар эппиктиһини

автор тус бэйэтэ сүгэр.